

Protocol Overblijven Obs. JC van Gent

Vastgesteld door de medezeggenschapsraad oktober 2017

Inhoudsopgave

Visie op de tussen schoolse opvang	3
Positie en verantwoordelijkheden van de directie	3
Huisregels en afspraken voor de kinderen tijdens de overblijf	3
Afspraken met de ouders	4
Kerntaak van de overblijfbegeleider	4
Taken van de overblijfbegeleider	4
Taken van de overblijfcoördinator	5
Overige regels en afspraken	5
Protocol wat te doen bij vermissing van een kind	6
Financiële zaken, kosten en verantwoording	6
Bijlagen: Pestprotocol	8
Schoolregels	28

Visie op de tussen schoolse opvang

Een belangrijke voorwaarde is dat de pauze een veilige tijd is, waarin de kinderen onbezorgd kunnen eten en spelen. Het is “vrije tijd” voor de kinderen en wij willen graag dat deze wordt ingevuld op een manier waarbij ze zich prettig voelen. De overblijfouders zijn vrijwilligers die zich met grote inzet en enthousiasme inzetten voor de kinderen.

Positie en verantwoordelijkheden van de directie

- De directie is eindverantwoordelijk voor de overblijf op school;
- De directie realiseert zich dat de overblijfbegeleiders geen professionele achtergrond hebben en is te allen tijde bereid de overblijfbegeleiders bij problemen bij te staan en indien noodzakelijk in gezamenlijk overleg naar een oplossing te zoeken;
- De directie heeft minimaal drie keer per jaar overleg met de overblijfcoördinator waarin het pedagogisch handelen van de overblijfbegeleiders geëvalueerd wordt.
- De directie houdt zich te allen tijde het recht voor om nieuwe overblijfbegeleiders zonder opgave van reden te weigeren, of aanwezige overblijfbegeleiders te ontheffen van hun taak. Dit laatste is altijd gekoppeld aan een gesprek met de directie en indien nodig met een MR-lid.
- De directie draagt er zorg voor dat de overblijfbegeleiders minimaal één maal in de vier jaar een cursus tussen schoolse opvang volgen. Deze worden via SOPOGO aangeboden. De overblijfbegeleiders zijn verplicht om deze cursus te volgen.

Huisregels en afspraken voor de kinderen tijdens de overblijf

- Tijdens het overblijven heeft/hebben de overblijfbegeleider(s) de verantwoording voor de kinderen. Een kind luistert dus naar de overblijfbegeleider en volgt haar aanwijzingen op.
- Verbale en fysieke agressie is niet toegestaan, zie ook regels en afspraken en het pestprotocol;
- Wanneer er wordt gegeten zitten de kinderen;
- Het is niet toegestaan dat kinderen teveel snoep meenemen (geen lollies!) naar de overblijf;
- Het is niet toegestaan dat kinderen blikjes fris of energydrink meenemen naar de overblijf;
- Voor en na het eten is er gelegenheid voor de kinderen om naar het toilet te gaan;
- De overblijfbegeleiders beslissen, afhankelijk van het weer, of de groep naar buiten gaat of niet;
- Kinderen mogen als zij zijn aangemeld als overblijver, onder geen beding (zomaar) het plein af, of zonder toestemming naar huis of met vriendje of vriendinnetje mee;
- Op de speelplaats gelden de normale school gedragsregels (zie bijlage: schoolpleinregels)
- Wie zich niet aan de afspraken houdt wordt door de overblijfbegeleider hierop aangesproken, zie ook pestprotocol;
- Wanneer dit niet helpt wordt hiervan een notitie gemaakt in de overblijfmappen en de groepsleerkracht gewaarschuwd;
- Na twee waarschuwingen en aantekeningen volgt een gesprek tussen het kind en de directie;
- De ouders worden hiervan middels een brief op de hoogte gebracht;
- Wanneer het gedrag niet verbetert én er binnen twee weken weer een incident plaatsvindt wordt een kind voor de duur van twee weken de toegang tot de overblijf ontzegd;
- Hieraan vooraf volgt een gesprek met de ouders door de directie;

- Na die twee weken mag er weer worden overgebleven;
- Mocht zich na die tijd zich weer een incident voordoen dan worden de ouders hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht en wordt het kind voor de duur van dat schooljaar de toegang tot de overblijf ontzegd.
- Mocht er na twee weken een incident plaatsvinden, dan wordt er weer opnieuw een procedure gestart, zoals hierboven omschreven.

Afspraken met de ouders

Helaas komt het geregeld voor dat kinderen niet tijdig worden afgemeld bij de overblijf met als gevolg dat het niet duidelijk is welke kinderen er over moeten blijven. Het is daarom van groot belang dat het aan- en afmelden correct gebeurt.

Op het moment dat het kind zonder afmelding niet op de overblijf komt, nemen de overblijfbegeleiders telefonisch contact op met de ouders om na te gaan waarom het kind er niet is. Indien het niet lukt om in contact te komen met de ouders / verzorgers moeten deze pogingen worden voortgezet met als doel vaststellen waar het kind is. Het protocol “vermissing kind” wordt in werking gesteld.

Zodoende zijn onderstaande regels van toepassing:

- De ouder(s) / verzorgers(s) dienen te allen tijde ervoor zorg te dragen dat de overblijfcoördinator beschikt over de juiste contactgegevens. Dit door het aanleveren van de juiste gegevens a.d.h.v. het onder ouders verspreide tso-document begin het schooljaar);
- De contactpersoon die als contactpersoon is aangegeven voor noodsituaties dient te allen tijde bereikbaar te zijn ;
- Mocht u kind niet komen overblijven dan dient u dit tijdig aan de overblijfcoördinator te melden. Dit kan via telefoonnummer: 06-22742602. Dit bij voorkeur via een WhatsApp. Afmelden kan ook via de mail: tsovangent@gmail.com. Dit dient tussen 8.00u. en 10.00u. te gebeuren;
- Aanmelden kan eveneens via bovenvermeld telefoonnummer/mailadres. Dit ook vóór 10 uur in de ochtend. Aan de hand van het aantal aanmeldingen wordt bepaald hoeveel overblijfbegeleiders aanwezig dienen te zijn. Indien uw kind ‘s morgens vanuit school ziek naar huis is gegaan, dan dient u ook uw kind af te melden bij de overblijf coördinator via telefoonnummer 06-22742602;
- Indien u uw kind niet tijdig heeft afgemeld dan wordt de overblijf wel in rekening gebracht;
- Van de overblijfvoorziening mag alleen gebruik worden gemaakt als u uw kind echt niet thuis kunt opvangen.

Goed om te weten als ouders:

Mocht u als ouder gebruik willen maken van de overblijfvoorziening voor uw jongere kind, dan is het van belang dat uw kind zelfstandig het toilet kan bezoeken. Uiteraard wordt toiletbezoek wel begeleid door de overblijfbegeleider als dit de jongste kinderen betreft en alleen kinderen dienen zelfstandig de handelingen in het toilet te kunnen verrichten. Kinderen die nog niet zindelijk zijn kunnen geen gebruik maken van de overblijfvoorziening. Bij ‘grote’ ongelukjes wordt er contact gelegd met het noodnummer.

Kerntaak van de overblijfbegeleider

De kerntaak van een overblijfbegeleider is het leidinggeven aan en de verantwoording hebben over een groep kinderen variërend van groep 1 t/m 8, tijdens het overblijven van 11.45u tot 12.50u. op de maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Vanaf 12.50u. is de pleinwacht onder verantwoording van één of meer leerkrachten.

Taken van de overblijfbegeleider

- De overblijfbegeleiders zijn om 11.40u. op school aanwezig.
- De overblijfbegeleider heeft vanaf 11.45u. de leiding over een groep overblijvers. De kinderen van de JC van Gent school blijven over in verschillende groepen, namelijk groep 1 in de klas en groep 2 in de klas. De groepen 3 en 4 blijven over in de overblijfruimte beneden, de groepen 5,6,7 en 8 blijven boven over in het overblijflokaal.
- De overblijfbegeleider controleert of alle kinderen die aangemeld zijn, aanwezig zijn;
- De overblijfbegeleider ziet erop toe dat er gebruik wordt gemaakt van het toilet en de handen worden gewassen;
- De overblijfbegeleider zorgt ervoor dat er gezamenlijk gestart wordt met eten;
- De kinderen eten en drinken zittend;
- De overblijfbegeleider ziet erop toe dat er tot en met groep 6 dat kinderen voldoende eten en drinken. Ofwel minimaal 1 boterham eten en hun drinken opdrinken;
- Vanaf groep 6 wordt er niet meer op toegezien dat kinderen alles op eten;
- De overblijfbegeleiders dragen zorg voor het schoon achterlaten van de ruimten waarin zij met de kinderen zijn overgebleven. Alle door de overblijf gebruikte tafels worden schoongemaakt;
- De overblijfbegeleiders controleren bij aanvang en na afloop van de overblijf de toiletten;
- De overblijfbegeleider ziet erop toe dat de gebruikte ruimte in oorspronkelijke staat wordt teruggebracht;
- De overblijfbegeleiders zien erop toe dat de jassen ordelijk worden aangedaan op weg naar buiten;
- Op de speelplaats wordt gesurveilleerd. Bij het buitenspelen houden de overblijfbegeleiders toezicht op de eigen groep overblijvers;
- De overblijfbegeleider hanteert de schoolpleinregels (zie bijlage) m.u.v. de schommels. Er wordt gewisseld op de schommels als de overblijfbegeleiders dit aangeven;
- Om 12.50 u mogen ook kinderen die thuis hebben gegeten het schoolplein op;
- De overblijfbegeleider is aanwezig tot de leerkrachten hen aflossen op het schoolplein;
- De overblijfbegeleiders begeleiden de jongste kinderen (groep 1 tot groep 2) naar de klas, zo ook de nieuwe overblijfkinderen;

Taken van de overblijfcoördinator

Rond 10.40 uur is de overblijfcoördinator op school. Zij controleert wie er wel/niet overblijft. Ze maakt de overblijfkaarten per groep op orde en zorgt dat de bakken van de kleuters met de mappen bij de betreffende klas staan. Ze zorgt dat boven en beneden alles in gereedheid is gebracht en ook de mappen op de juiste plek liggen. De bakken van de kleuters worden gevuld met eten en drinken en deze worden op hun plek gezet. Als er een leerkracht op het plein komt (12.50 u.), dan verzamelt de overblijfcoördinator de kaartjes. De overblijfcoördinator bespreekt met de overige overblijfkraachten of er nog bijzonderheden zijn. Bij bijzonderheden worden ouders op de hoogte

gesteld via een e-mail. De koelkasten en de vaatwasser worden nagekeken/aangezet. Thuis wordt de boekhouding gedaan (kaarten – betalingen).

Overige regels en afspraken

Als de kinderen klaar zijn met eten gaan de kinderen naar buiten. Dit gebeurt op een teken en onder begeleiding van de overblijfbegeleider. De tas wordt aan de kapstok gehangen. Wanneer de eerste kinderen naar buiten gaan, is er standaard ook een overblijfbegeleider buiten!

- De overblijfbegeleider heeft vanaf 11.45u. tot 12.50u. de leiding over de overblijvers;
- De trage eters krijgen de tijd tot de andere begeleiders ook naar buiten gaan;
- Om 12.50u. wordt het plein open gesteld voor de kinderen die naar huis zijn geweest;
- Om 12.55u. gaat de bel;
- Indien het slecht weer is, blijven de kinderen binnen. De kinderen die boven overblijven spelen een spel in de overblijfruimte of mogen computeren in de computerruimte. De overblijfmedewerker zorgt ervoor dat deze ruimte daarna netjes achterblijft. De kinderen die in de overige ruimtes overblijven, spelen in het betreffende lokaal of kijken naar een film.
- Iedere overblijfbegeleider is discreet en draagt er zorg voor dat vertrouwelijke informatie ook als zodanig wordt behandeld, informatie blijft binnen de school;
- Minimaal 2 keer per jaar is er een vergadering tussen overblijfbegeleiders en directie om voortgang en knelpunten te bespreken;
- De overblijfbegeleiders registreren ongevallen in het logboek en doen bij stevige valpartijen en/of verwondingen altijd melding bij de leerkracht.

Protocol wat de doen bij vermissing van een kind

Onderneem de volgende stappen indien een kind niet aanwezig is bij de TSO (tussen schoolse opvang) en er volgens de lijst wel zou moeten zijn:

1. Controleer of er een aantekening in de map staat bij incidenteel
2. Ga na bij klasgenoten of het kind aanwezig was in de klas
3. Vraag het na bij de leerkracht
4. Bel het nummer van thuis
5. Bel het noodnummer
6. Onderneem actie en informeer team en directie en laat iemand het kind zoeken
7. We gaan naar het huisadres om te controleren of het kind daar aanwezig is.
8. Maak aantekening in het logboek overblijven.

Indien een kind plotseling vermist wordt:

1. Meld direct bij het team en directie, andere overblijfbegeleiders en leerkracht dat er een kind wordt vermist.
2. Vraag aan kinderen of zij weten waar het kind is, laat de kinderen niet zelf buiten de school of plein gaan zoeken.

3. Start in overleg direct een zoekactie in en rond de school. spreek af wie er gaat zoeken en waar er gezocht gaat worden en kom op een afgesproken tijd terug.
4. Blijf tijdens het zoeken ouders bellen
5. In overleg met de directie en ouders wordt de politie gealarmeerd.

Financiële zaken, kosten en verantwoording

inkomsten:

de inkomsten bestaan uit de overblijfgelden die de ouders betalen als hun kind(-eren) gebruikt maakt van de overblijf. De ouders betalen 20 euro voor een volle overblijfkaart met 16 beurten (dus 1,25 euro per keer). Het is mogelijk soep af te nemen. Voor drie x soepconsumptie wordt 1 overblijfbeurt op de kaart afgeschreven. Indien ouders niet overgaan tot het gebruik van een overblijfkaart, betalen ze 1,75 euro per keer. Deze bijdrage dient contant te worden voldaan op de dag van deelname.

Uitgaven:

De uitgaven bestaan uit:

- het uitbetalen van de overblijfkrachten;
- het aanschaffen van servies voor de overblijf en soep;
- het aanschaffen van materialen ter ontspanning/spel van de kinderen;
- jaarlijkse deelname ehbo-cursus voor de overblijfbegeleiders van de overblijfgelden. Alle overblijfbegeleiders hebben een ehbo diploma;
- kleine overige kosten/bureaunkosten;

Bijlage 1: Pestprotocol

bijlage 2: Schoolpleinregels

Bijlage 1

PESTPROTOCOL

OBS J.C. van Gent

	pagina
1. Inleiding	3
Waarom een pestprotocol?	3
Plagen en pesten, wat is het verschil daartussen	3
Voorbeelden van pestgedrag	4
Signalen met betrekking tot pesten	5
De betrokkenen	6
2. Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten	7
3. Uitgangspunten bij ons pestprotocol	8
4. Pestprotocol van J.C. van Gent	9
Wat is de inhoud van het pestprotocol	9
Om welke maatregelen gaat het?	9
Op weg naar een veilige school	11
5. De belangrijkste regels van het pesten	13
6. Adviezen voor ouders	14
7. Telefoonnummers en internetsites	15
Bijlage: Pestcontract	16
Herstelcontract	17

1. Inleiding

Waarom een pestprotocol?

O.b.s. J.C. van Gent wil de leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, een omgeving waarin zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

De leerkrachten willen deze ontwikkeling bevorderen door het scheppen van een veilig klimaat in en om de school en een prettige werksfeer in de klas.

In veruit de meeste gevallen lukt dit door de (on) geschreven regels van het 'hoe gaan we met elkaar om' aan te bieden en deze te onderhouden. Deze regels bieden we aan en onderhouden we door het geven van de lessen sociaal-emotionele ontwikkeling van de methode Kwink.

Soms echter is het nodig om nog duidelijkere afspraken met de kinderen te maken.

Een van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Dat dat niet vanzelfsprekend gebeurt, geeft aan dat we het de kinderen moeten leren en daar dus als leerkrachten energie in moeten steken.

Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind in een enkel geval toch systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen, dat de regels van de leerkracht niet meer in voldoende mate de veiligheid bieden of garanderen en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. Het is in dat geval van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in de groep is.

In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, wordt de veiligheid ernstig aangetast.

Het team van de J.C. van Gent beschouwt pesten als ongewenst gedrag moeten en zijn bereid om alles in het werk te stellen zodat pestgedrag aangepakt wordt.

Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen benaderen.

Via dit protocol wil de school alle betrokkenen op de ernst van pesten wijzen en daarnaast zowel handreikingen geven om te werken aan een veilige school als een stappenplan bieden bij systematisch pestgedrag.

Kortom: wij zien pesten als een bedreiging voor de school als geheel, voor alle leerlingen, leerkrachten en ouders en alle andere betrokkenen bij de school. Wij zijn bereid pestgedrag te herkennen, te erkennen en er actie op te ondernemen.

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te doen vanuit een veilige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.

Er is zelfs sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen goed om te gaan met allerlei conflicten. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Ruzie maken wordt door leerlingen nog wel eens pesten genoemd. Hoewel ruzie geen pesten is, kan een niet goed opgeloste ruzie soms wel tot pesten leiden. Een ruzie is een conflict tussen mensen over een bepaalde zaak, bijvoorbeeld over spelregels bij tikkertje. Als de ruzie is uitgepraat, kunnen de voormalige ruziemakers vaak weer samen door één deur.

Bij pestgedrag gaat het niet om een zaak, maar om het beschadigen van een persoon.

We spreken van pestgedrag als een kind zich ongelukkig voelt omdat hij of zij stelselmatig geconfronteerd wordt met vervelend of agressief gedrag of buitengesloten wordt van de sociale groep. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij echt pestgedrag zien we ook altijd een vaste rolverdeling terug bij de betrokkenen. De belangrijkste eigenschappen van pestgedrag zijn dus het bedreigende, het systematische en het rolvaste karakter.

Voorbeelden van pestgedrag

Verbaal:

- Vernederen: "Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen".
- Schelden: " Viespeuk, etterbak, mietje" enz.
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken. (rooie, dikke, dunne, flapoor, centenbak enz).
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

Fysiek:

- Trekken en duwen of zelfs spugen.
- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

Isolatie:

- Steun zoeken bij andere kinderen dat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingetjes.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.

Stelen of vernielen van bezittingen:

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken.

Leerkrachten dienen ook alert te zijn op nieuwe pestvormen. Een nieuwe pestvorm die voor veel kinderen erg bedreigend is, maar door ouders en leerkrachten nog niet voldoende is onderkent is het zogenaamde 'online-pesten'. Kinderen pesten elkaar via sociale media; Facebook, Whats-app, etc. Er wordt flink gescholden en bedreigt. Veel kinderen praten hier niet over met anderen. Er is ook soms sprake van onvoldoende toezicht van ouders op het gedrag van hun eigen kind op sociale media en whats-app.

Meer informatie hierover voor leerlingen is te vinden op de internetsite www.pestweb.nl en op de site van het teleac-programma Bij Ons Thuis, www.bijonsthuis.nl.

Kortom: Plagen gebeurt op basis van gelijkwaardigheid en is incidenteel. Het heeft een pedagogische waarde.

Pesten gebeurt vanuit overheersing, is systematisch en dwingt leerlingen in een bepaalde rol. Het belemmert zowel de pester als de gepeste leerling in zijn gezonde ontwikkeling.

Signalen met betrekking tot pesten

De volgende signalen kunnen duiden op pestgedrag binnen de groep:

- alleen staan in de pauze
- in de pauze steeds contact zoeken met de pleinwacht
- een spel is 'toevallig' steeds net begonnen als het pestslachtoffer eraan komt, terwijl een ander kind even later nog wel mag meedoen
- als een kind bijna altijd met kleine kinderen speelt
- niet naar buiten willen

- zuchten, piepen en steunen van andere kinderen als een pestslachtoffer een idee aandraagt of in de kring iets zegt
- als andere kinderen zich negatief uitlaten over het kind of zijn/haar familie zonder dat dit echt reëel is
- als men steeds alles van een bepaald kind stom vindt
- als andere kinderen negatiever reageren op een fout van het pestslachtoffer dan bij andere kinderen
- als het kind, de ouder(s) en/of andere kinderen aangeven, dat er gepest wordt
- als het kind niet meer naar school wil, klaagt bijvoorbeeld regelmatig over hoofdpijn en buikpijn, terwijl de pijnen in de vakanties verdwijnen
- als een kind bepaalde kleren niet meer aan wil hebben naar school
- gauw prikkelbaar of boos zijn
- nachtmerries
- bedplassen
- nooit uitgenodigd worden op feestjes/partijtjes

De betrokkenen

Het gepeste kind

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag, wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Kinderen die gepest worden doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Het blijkt dat kinderen gepest worden als er al sprake is van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan uiten en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

Er zijn dus helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden *mits de pesters daar de kans voor krijgen*.

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat ook uit. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep en durven ze weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak fysiek de sterksten uit de groep. Daardoor kunnen ze het zich permitteren zich agressiever op te stellen. Ze reageren dan ook met dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. Pesters lijken in eerste indruk vaak populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af op een negatieve manier. Met het

vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij hun pestgedrag naar een slachtoffer. Pesters hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich vergissen, gaan ze op zoek naar een volgend slachtoffer. De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die zwijgend wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat: je bent vóór of je bent tegen me. Er gaat een grote dreiging uit van de pester naar de omgeving. Omdat alles beter is dan zelf gepest te worden, doet een grote groep vaak mee.

De pesters stralen juist deze dreigende zekerheid uit. Ze overtreden bewust regels en hebben vaak vaardigheden ontwikkeld om met hun daden weg te komen. Het profiel van de pester is sterk zelfbevestigend; hij ziet zichzelf als een slimme durfal die dat de andere kinderen bij herhaling laat merken.

Het komt ook vaak voor dat een pester een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of is geweest. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich (in een andere omgeving) vervolgens als pester gaan opstellen; laten pesten doet pesten.

Ook pesters hebben op termijn last van hun pestgedrag.

Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes voor lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

De meelopers en de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij het pesten.

Sommige kinderen blijven op afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde "meelopers". Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt, of niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf het slachtoffer te worden.

Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor met de populariteit van de pester mee te liften.

Als kinderen actiever gaan meepesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en minder verantwoordelijk voor wat gebeurt.

Alles wat in een groep gebeurt, laat het individuele denken en de individuele verantwoordelijkheid achter zich en kan zo leiden tot situaties die achteraf voor iedereen inclusief de pesters onacceptabel zijn.

In die situatie zien de kinderen de zin niet om op te staan tegen het pesten. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen of tegen de pesters zeggen dat ze moeten ophouden, kan de situatie veranderen. Het pesten wordt dan minder vanzelfsprekend.

De situatie voor met name meelopers verandert dan door het ongewenste karakter dat het pestgedrag krijgt. Het wordt duidelijk dat de groep het niet normaal vindt en niet bereid is om mee te gaan in het pestgedrag. Meelopers horen ook dan graag bij de grote groep en zijn niet bereid om grote risico's te lopen.

Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen dus een belangrijke rol. Ook de ouders kunnen een belangrijke rol spelen. Ouders van kinderen die gepest worden en die dit probleem met de school willen bespreken, zijn natuurlijk altijd emotioneel bij het onderwerp betrokken. De ouder wil maar een ding en dat is dat het pestgedrag ogenblikkelijk stopt.

Ouders van kinderen die niet direct bij het pesten zijn betrokken, kunnen meer afstand nemen. Daardoor zijn ze beter in staat om duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden. Als er in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas.

2. Te verwachten problemen en/of gevolgen bij de aanpak van pesten.

Bij het gepeste kind:

Een gepest kind schaamt zich vaak, het voldoet niet aan normen die de ouders graag in hun kinderen terugzien: een vrolijk en vooral onbezorgd kind dat in staat is zijn eigen boontjes te doppen. Pesten is een groot probleem voor kinderen.

Veel gepeste kinderen doen er dan uiteindelijk ook maar het zwijgen toe en vereenzamen. De angst wordt aanvankelijk nog groter als het pesten bespreekbaar gemaakt wordt door de ouders, waardoor het gepeste kind nog meer met de gevolgen van het pesten kan worden geconfronteerd. Als vergelding kan er namelijk in nog heviger mate gepest worden dan daarvoor al het geval was.

Bij de pester:

De pester zelf ziet zijn machtsspel bedreigd, en dat moet ten koste van alles voorkomen worden.

Soms blijken de pesters echter net zo opgelucht als de slachtoffers bij een duidelijke aanpak. Er wordt namelijk ook aandacht besteed aan hun onmacht om normaal met andere kinderen een relatie op te bouwen. Bij een aantal pesters is dat hun liefste wens waartoe ze helaas zelf niet in staat zijn door het ontbreken van de juiste vaardigheden.

De directe omgeving:

Daarnaast is het goed te weten dat er altijd kinderen zijn die zich schuldig voelen omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene te hulp roepen. Dit is vergelijkbaar met het niet te hulp schieten bij het verdrinken van mensen, waarbij een menigte aanwezig is. Ook zijn er altijd kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in

hun omgeving gepest wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar hebben het niet gezien als pestgedrag, waar gepeste kinderen erg veel last van ondervinden.

Bij de ouders:

Ouders van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ouders hebben niet altijd de juiste informatie. Een pester op school hoeft in de thuissituatie geen pester te zijn. Sommige ouders zien ook de ernst van de situatie onvoldoende in. Zij zien het pestgedrag van hun kind als weerbaar gedrag.

Andere ouders zien er niets meer in dan wat onschuldige kwajongensstreken.

Behalve de pester kan het zijn dat ook de ouders moeten doordrongen worden van het ongewenste karakter voor alle betrokkenen van het vertoonde pestgedrag.

Anderzijds kan het ook voorkomen dat ouders signalen krijgen van hun kind dat het gepest wordt op school. Pesten is niet altijd zichtbaar voor de leerkrachten. Ondanks toezicht in de vrije situaties kan het zijn dat de leerkracht de signalen van pesten niet oppakt. Het is van belang dat ouders de signalen delen met school als er sprake is van pestgedrag onder schooltijd.

3. Uitgangspunten bij ons pestprotocol

Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school voor zowel de gepeste leerling, de pester, de groep leerlingen daarom heen, de leerkrachten en de ouders.

1. De school heeft de verplichting zich in te spannen om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en niet wordt geaccepteerd.
2. Leerkrachten en andere betrokkenen moeten tijdig alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en andere betrokkenen duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten.
3. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt of blijft optreden, voert de school de uitgewerkte procedure uit.

4. Pestprotocol van o.b.s. J.C. van Gent:

Wat is de inhoud van het pestprotocol?

In het pestprotocol is vastgelegd dat de school pestgedrag niet accepteert en dit volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaat aanpakken. O.b.s. J.C. van Gent wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn. Dit betekent dat onze school en allen die daar bij betrokken zijn expliciet stelling nemen tegen pestgedrag en concrete maatregelen nemen indien pestgedrag voorkomt.

Pestgedrag op school; maatregelen.

De groepsleerkracht neemt de volgende maatregelen om pestgedrag te voorkomen:

- Aan het begin van het schooljaar worden met de leerlingen de afspraken en regels besproken. Het onderling plagen en pesten wordt benoemd en besproken in alle groepen van de school.
- De leerlingen ondertekenen de afspraken en regels (pestprotocol) die besproken zijn in de klas.
- De pestcoördinator komt in groep 5 t/m 8 langs om zijn/haar taak toe te lichten.
- Als er aanleiding toe is, wordt er nogmaals expliciet aandacht besteed aan pestgedrag in een klassikaal gesprek of middels een activiteit.
- Leerlingen worden aangesproken op hun gedrag.
- De leerlingen kunnen (eventueel anoniem, bij de leerkracht of de pestcoördinator) pestgedrag melden. Het melden van pestgedrag wordt nooit gezien als 'klikken' (wie zwijgt, stemt toe!). Ook meldingen van ouders worden serieus genomen.
- De school laat merken dat pesten als een probleem wordt gezien en het niet accepteert. Dit wordt kenbaar gemaakt via nieuwsbrieven, de website en de schoolgids.
- Er is voldoende toezicht op het schoolplein voor schooltijd en in de pauze. Ook is er toezicht in de hal als de kinderen binnenkomen en de school verlaten. Leerkrachten observeren spelgedrag op het plein en houden de scheiding tussen plagen en pesten nauwgezet in de gaten.
- De methode voor sociaal emotionele vorming (Kwink) worden ingezet om sociaal gedrag te vergroten. Dit is een preventieve maatregel om kinderen bewust te maken hoe zij met elkaar dienen om te gaan. Tevens geeft het hen kennis over hoe emoties werken.
- In de groepen 5 t/m 8 wordt jaarlijks de Rots en Water training ingezet.
- Het sociogram en leerling-vragenlijsten zijn hulpmiddelen die helpen bij het signaleren.

Indien er systematisch pestgedrag wordt gesignaleerd wordt de volgende procedure in werking gesteld:

1. Een ieder draagt de verantwoording alle leerlingen in alle gevallen op ongewenst (pest) gedrag te wijzen en stelling te nemen tegen dit pestgedrag. Meld pestgedrag bij de verantwoordelijke groepsleerkracht of bij de pestcoördinator in de school.
2. Als er sprake is van incidenteel pestgedrag binnen de groep dan wordt dat met de betrokken leerlingen besproken door de groepsleerkracht. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar dient regelmatig te worden herhaald om controle te houden over het gedrag. Van deze gesprekken worden aantekeningen gemaakt (formulier 'tijdlijn').
3. De leerkrachten houden gezamenlijk een incidentenregistratie bij om inzicht te krijgen in de hoeveelheid incidenten, wie er betrokken zijn en welke aanleidingen tot pestgedrag leiden.
4. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester samen met de pester door de groepsleerkracht op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd in een verslag. De ouders en de intern begeleider krijgen een kopie van dit verslag. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan:
  - een boek lezen over pesten;
  - een excuusbrief voor het slachtoffer schrijven;
  - uitsluiting van de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag: buitenspelen, overblijven, bewegingsonderwijs en excursies.
  - Het tekenen van het 'herstelcontract' (zie bijlage)
  - Verdere maatregelen staan beschreven in het gedragsprotocol.In het verslag wordt tevens een afspraak opgenomen voor een vervolgesprek met de ouders. De ouders van het gepeste kind worden uitgenodigd voor een gesprek om hen in te lichten over de gemaakte afspraken. Indien de leerkracht het nodig acht, wordt de rest van de oudergroep per brief ingelicht.
5. De directie en het team worden op de hoogte gesteld van het pestgedrag, zodat iedereen er alert op kan reageren. Als het probleem zich toch blijft herhalen meldt de leerkracht dit gedrag aan de directeur van de school. De leerkracht overhandigt de directeur een lijst met daarop de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.

6. De directie roept de ouders van de pester op school voor een gesprek. Ook het kind kan in dit gesprek betrokken worden. De directie legt dit gesprek vast. Ouders kunnen geadviseerd worden om extra hulp (b.v. Jeugdzorg) in te schakelen. Ouders worden op de hoogte gesteld van de maatregelen (zie gedragsprotocol) die genomen gaan worden als het pestgedrag niet stopt.
7. Als het gedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert en/ of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken kan de directie overgaan tot bijzondere maatregelen: isoleren van de pester of een tijdelijke schorsing. Zie gedragsprotocol.

Alles moet zorgvuldig gedocumenteerd worden. Er moeten verslagen worden gemaakt van de gesprekken die gevoerd zijn en de afspraken die gemaakt zijn.

Taakomschrijving pestcoördinator

In onze school zijn de pestcoördinatoren juf Ingeborg Damen en meester Corné Saarloos. Hun taken mbt het anti-pestbeleid zijn

als volgt: Het up to date en het onder de aandacht brengen en houden van het pestprotocol.

- Leerlingen op de hoogte brengen en houden van de aanwezigheid van de pestcoördinator.
- Aanwezig zijn bij gesprekken na peestsituaties.
- Advies geven bij peestsituaties aan leerkrachten en ouders.
- Het bieden van nazorg aan zowel de slachtoffer (s) als aan de pester.
- Het monitoren van het pedagogische klimaat binnen de school.
- Zorgdragen voor het naleven van de afspraken binnen het pestprotocol door de leerkrachten.

Pestgedrag buiten school

Wanneer pestgedrag buiten schooltijd plaatsvindt, is de mogelijke invloed van de school en leerkrachten heel klein.

Buiten schooltijd is de verantwoordelijkheid van de ouders vele malen groter. Ouders hebben zelf de verantwoordelijkheid om toezicht te houden op (het gedrag) van hun kind. Ook wanneer er peestsituaties plaatsvinden, zijn ouders verantwoordelijk om dit met de betrokken ouders te bespreken. Wij gaan er vanuit dat alle betrokken partijen dit in alle redelijkheid kunnen uitpraten. Wij blijven wel graag op de hoogte van eventuele peestsituaties en gesprekken die plaatsvinden en afspraken die gemaakt worden.

Wanneer het niet lukt om een redelijk gesprek tussen de betrokken partijen te voeren, kunt u de hulp inroepen van de wijkagent om een bemiddelende rol in te nemen.

Wanneer wij via de kinderen of ouders horen over situaties buiten school waarbij sprake is van grensoverschrijdend gedrag, waarbij kinderen zich bedreigd voelen, zullen wij de ouders

van deze leerling hiervan op de hoogte stellen, zodat de ouders het zelf op bovenstaande manier kunnen oplossen. Mocht de aanleiding van het pestgedrag liggen op de school dan is het aan de leerkrachten en de pestcoördinator om het pestgedrag aan te pakken in goed overleg met de betrokken ouders.

Op weg naar een veilige school: een vijfsporenaanpak

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in het geval van pestgedrag duidelijk te beschrijven wat er gebeurt en wat er wordt gedaan aan de behandeling van dit probleem.

Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen voor het pedagogisch handelen.

De school moet open staan om naar de problemen van de leerlingen te luisteren. Er moet leerlingen (maar ook ouders) de mogelijkheid worden geboden om pestgedrag te melden. Dit kan pestgedrag zijn dat de leerling zelf treft of pestgedrag dat leerlingen naar anderen signaleren. De mogelijkheid bestaat dit zowel openlijk als anoniem (via een brief of mail) te doen en zowel bij de eigen leerkracht als bij een andere leerkracht.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol en het is verstandig om de gepeste leerling in de keuzes die gemaakt worden te betrekken.

De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat het ongewenste gedrag niet geaccepteerd wordt. De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt met de pester en zijn ouders en spreekt ook met de zwijgende middengroep en de meelopers.

1. Hulp aan het gepeste kind, in de vorm van adviezen en (in sommige gevallen) van een sociale vaardigheidstraining;

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind kan zich eenzaam en slachtoffer voelen en heeft recht op zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuw pestgedrag moet er ook gekeken worden naar het verwerken van de ervaringen. Dit kan gebeuren door:

- Gesprekken met de leerkracht van het kind. Naast incidentele momenten kunnen ook vaste gesprekken worden gepland waarin het kind gevraagd wordt naar de vooruitgang. Hierbij kan, in overleg met de ouders, ook hulp worden ingeschakeld door de schoolmaatschappelijk werkster of jeugdverpleegkundige. Het doel van de gesprekken met de leerkracht en/of schoolmaatschappelijk werk is zowel het signaleren van nieuwe problemen als het verwerken van de eerdere ervaringen.
- Schriftelijke verwerking door het kind. Het kind krijgt de beschikking over een "verwerkingsschriftje" dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld onder en buiten schooltijd. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de ervaringen van zich af te schrijven of te tekenen.

2. Hulp aan de pester, in de vorm van sociale vaardigheidstraining of een cursus in het omgaan met agressie;

De pesters hebben ook recht op hulp, zij zijn namelijk niet in staat om op een normale wijze met anderen om te gaan en hebben daar hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende punten:

- Een gesprek waarin wordt aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op school en welk gedrag wel gewenst is. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt.
- Een aantal vervolggesprekken onafhankelijk van de ontwikkelingen wat betreft het pesten waarin het gedrag besproken wordt. Dit kan in overleg met ouders ook met schoolmaatschappelijk werk.
- Een duidelijke straf die volgt als het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Pestgedrag wordt binnen het team gemeld zodat iedereen alert kan reageren.

3. Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers, in de vorm van het mobiliseren van deze groep;

Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Dit in beweging brengen kan door zowel leerkracht als de ouders met de kinderen te laten praten over hun rol. De regels uit het pestprotocol worden aangehaald. Uiteraard wordt er gewaakt dat de pester niet 'gedemoniseerd' wordt. De methode voor sociaal emotionele vorming heeft een belangrijke functie.

4. Hulp aan de ouders, in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen;

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind. De ouders van de pesters moeten absoluut op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont en dat daar iets aan gedaan moet worden.

Verstrekken van (contact)gegevens over trainingen voor sociale vaardigheid is een mogelijkheid.

De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers moeten zich bij de leerkracht kunnen melden als zij merken dat er een kind gepest wordt.

Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden. Zie verder punt 6.

5. Hulp aan de leerkracht, in de vorm van achtergrondinformatie over het verschijnsel, signalen, oorzaken, gevolgen en concrete aanpak mogelijkheden.

5. De belangrijkste regels van het pestprotocol

De belangrijkste regel van het pesten luidt: Word je gepest, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden!!

De gouden regels vanuit het pestprotocol voor de kinderen zijn:

- **Iedereen hoort erbij.**
- **Je accepteert een andere leerling zoals hij of zij is, zowel uiterlijk als innerlijk.**
- **Van elkaars spullen afblijven.**
- **Niemand uitschelden! Geen bijnamen verzinnen. Denk na voordat je iets zegt.**
- **Je lacht een ander niet uit.**
- **Je roddelt niet over andere leerlingen.**
- **Elkaar niet bedreigen.**
- **Van elkaar afblijven.**
- **Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen. Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit. Lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht of de overblijfmoeder. Samen sociaal sterk!**
- **Naar elkaar luisteren.**
- **Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht. Dat is dan geen klikken!!! Pesten pikken we niet!!**

Deze regels vormen voor de school de basis voor het pestprotocol.

Daarnaast wordt in elke groep door de kinderen en de leerkracht de groepsregels vastgesteld. Deze groepsregels kunnen deels overlappend zijn met de basisregels, maar ook deels afwijkend.

6. Adviezen voor ouders:

Adviezen aan ouders van meelopers en zwijgende middengroep:

- *Neem het probleem serieus: het kan ook uw kind overkomen.*
- *Neem de ouders van het gepeste kind serieus.*
- *Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.*
- *Weet wat uw kind op de computer doet.*
- *Praat met uw kind over school, over de relaties in de klas, over wat leerkrachten doen, hoe zij straffen. Vraag hen ook af en toe of er in de klas wordt gepest.*
- *Geef af en toe informatie over pesten; wie doen het, wat doen zij en waarom?*
- *Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit.*
- *Geef zelf het goede voorbeeld.*

- *Leer uw kind voor anderen op te komen.*

Adviezen aan ouders van kinderen die pesten:

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek. Elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Besteed aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport, zodat het kind genoodzaakt wordt om te gaan met anderen en leert samen te werken.
- Als uw kind al lange tijd pest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga bij de school kijken, lees boeken en bekijk websites over pesten. Laat uw kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, kunt u de ouders van de pester opbellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik daarbij als argument dat elk kind op straat veilig moet kunnen zijn. Niemand zal dat ontkennen.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken. Ook kunt u bij de pestcoördinator van de school terecht. Uiteraard is ook de directeur beschikbaar.
- Als uw kind al lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga bij de school kijken, lees boeken en bekijk websites over pesten. Als u van uw kind er met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef het achtergrondinformatie en maak uw kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
- Beloon uw kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het doen van die dingen waarin het goed is en kan uitblinken.
- Wordt uw kind op de sportclub gepest door leeftijd- of klasgenoten, vraag dan de leiding aan het pesten aandacht te besteden en met de kinderen te bespreken dat ieder kind op de club veilig moet zijn.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met uw kind. Doe dat niet op een negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld; wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat uw kind opschrijven of tekenen wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij uw kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het maar hierbij geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.
- Laat uw kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining.

7. Telefoonnummers en internetsites

De onderwijstelefoon van het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen sluit haar lijnen. Leerlingen en leerkrachten kunnen terecht op het nummer: **0800 28282800**

Ouders kunnen terecht op het nummer: **0800 5010**

Voor leerlingen is er de kindertelefoon, voor hulp, advies of gewoon een luisterend oor. De kindertelefoon is gratis en het nummer wordt niet op de factuur aangegeven, zodat de leerlingen echt anoniem kunnen bellen: **0800 0432**

De Opvoedtelefoon voor een luisterend oor voor ouders, maandag tot en met vrijdag van 9.00 uur tot 17.00 uur: **0900 8212205**

www.jeugdinformatie.nl

www.tegenpesten.nl

www.pestweb.nl

www.50tien.nl

www.minocw.nl

www.kidsplanet.nl

www.bijonsthuis.nl

www.pesten.net

www.pestweb.nl

www.stichtingstophetpesten.com
Help!')

www.katman.nl (naar aanleiding van het boek 'Help, Katman!

OBS J.C. van Gent
Molenlaan 26
3245 CP Sommelsdijk
Tel: 0187 - 482063
info@jcvangent.nl
www.jcvangent.nl

Pestcontract

Schooljaar 2017-2018

Om het op school gezellig en veilig te houden, spreken we met elkaar regels af om te voorkomen dat er gepest wordt. Je moet je aan deze regels houden, je mag niet pesten.

Hieronder staan ze afgedrukt. Deze regels worden ook door jullie vader, moeder of verzorger en de leerkracht ondertekend.

- **Iedereen hoort erbij.**
- **Je accepteert een andere leerling zoals hij of zij is, zowel uiterlijk als innerlijk.**
- **Van elkaars spullen afblijven.**
- **Niemand uitschelden! Geen bijnamen verzinnen! Denk na voordat je iets zegt.**
- **Je lacht een ander niet uit.**
- **Je roddelt niet over andere leerlingen.**
- **Elkaar niet bedreigen.**
- **Van elkaar afblijven.**
- **Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen.**
Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit. Lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht of de overblijfmoeder. Samen sociaal sterk!
- **Naar elkaar luisteren.**
- **Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht. Dat is dan geen klikken!!! Pesten pikken we niet!!**

handtekening

handtekening

handtekening

leerling

ouder/verzorg(st)er

leerkracht

--

OBS J.C. van Gent
Molenlaan26
3245 KP Sommelsdijk
Tel: 0187 – 482063
info@jcvangent.nl
www.jcvangent.nl

Herstelcontract

Omdat (omschrijf het incident en de rol van de pester)

.....
.....

zal (naam pester).....

tot herstel van de situatie het volgende doen:

.....
.....

Op (datum) ..... wordt nagegaan door

(naam leerkracht) .....

of (naam pester) .....

zich heeft gehouden aan de gemaakte afspraken.

Datum: .....

Voor akkoord:

Voor akkoord:

Handtekening van de leerling

Handtekening van de leerkracht

Ter kennisneming:

Handtekening van de ouders/verzorgers

Oordeel over uitvoering

0 goed uitgevoerd

0 niet (goed) uitgevoerd

datum: .....

SCHOOLREGELS

Pleinregels

1. 15 minuten voor aanvang van de lessen mogen de kinderen op het plein (8.15 uur en om 12.45 uur)
2. Er mag niet gefietst, gestept, met skeelers, hoverboards, rolschaatsen of skateboards e.d. op het plein. I.v.m. de drukte op het plein is het voor- en direct na schooltijd niet toegestaan om met ballen te spelen.
3. Kinderen die eenmaal op het plein zijn mogen daar niet meer vanaf.
4. Niet klimmen: in bomen, op containers, op het hek, het net/de rand van de zandbak.
5. Uitsluitend met toestemming van de pleinwacht mogen kinderen het plein verlaten.
6. (Nep)wapens of agressie-opwekkende speeltjes / spelletjes zijn verboden.
7. Voetballen mag alleen binnen de lijnen en in de pannakooi. Voor het voetballen op het veldje en de pannakooi is een schema.
8. De kinderen van groep 3 t/m 8 mogen niet aan de kleutermaterialen komen; ook niet tijdens het overblijven.
9. 2 kinderen uit groep 6 zorgen ervoor dat de buitenspeelspullen netjes opgeruimd worden
10. Afval in de prullenbakken. Eens in de week leegt de conciërge de afvalbakken.
11. De juffen/meesters zorgen ervoor, dat het zand zoveel mogelijk in de zandbak blijft.
12. Alle fietsen horen (op de juiste plaats) op het fietsenplein.
13. Om 11.45 uur en om 15.15 uur gaan de kinderen naar huis en mogen op het plein blijven spelen tot Kibeo komt.
14. Ouders die met fietsen op het plein staan (met baby's en peuters in het zitje) verzoeken wij om niet vooraan te staan. Dit belemmert het zicht van de kleuters en kleuterjuffen als zij op zoek zijn naar ouders, opa's of oma's.
15. Wij laten geen honden toe op het schoolplein i.v.m. de veiligheid van ons allemaal.
16. Wij laten het niet toe dat leerlingen op het dak klimmen om de bal te pakken.

Richtlijnen voor de pleinwacht

1. De pleinhekken worden (uiterlijk) om 8.15 uur geopend.
2. De kleuteringang wordt door de kleuterjuffen om 8.20 uur en 12.50 uur geopend.
3. De bel gaat automatisch om 8.25 uur. De lessen vangen aan om 8.30 uur.
4. Alle leerkrachten van groep 3 t.m. 8 hebben om 8.15 uur en 12.45 uur pleinwacht. Voor de pleinwacht op het fietsenplein om 8.15 uur is een schema.
5. De groepen 3 en 4 gaan (zonder bel) pauze houden om 9.30 uur tot 9.45 uur
6. Om 9.55 uur gaat de pauzebel: pauze voor de groepen 7 en 8.
7. Om 10.15 uur gaat de bel voor het einde van de pauze van gr 7 en 8. Deze bel is tevens de bel voor het begin van de pauze van gr 5 en 6.
8. Om 10.30 uur gaat de bel voor het einde van de pauze van gr 5 en 6.
9. De groepen nemen plaats op de aangewezen plek en gaan op afgesproken volgorde naar binnen. De pleinwacht beoordeelt of spellen en omgaan met spullen op een correcte, verantwoorde manier gebeurt.

Regels bij aanvang/einde school

1. Alle leerkrachten lopen pleinwacht van 8.15 tot 8.25 uur en van 12.45 tot 12.55 uur. Voor het fietsenplein is een vastgesteld schema.
2. Om 8.25 uur en 12.55 uur gaat de bel.
3. De leerkrachten staan bij de rijen en nemen hun groep mee naar binnen.
4. Tussen 8.20 en 8.30 uur en tussen 12.50 en 13.00 uur kunnen ouders hun kleuters brengen
5. Om 8.30 en 13.00 uur beginnen de lessen.
6. Als de eerste bel nog niet gegaan is, mogen kinderen slechts met toestemming van de pleinwacht naar binnen.
7. Zodra de kleuters van het plein gaan ($\pm$ 11.40 uur en $\pm$ 15.10 uur) mogen de ouders het plein op.
8. De leerkrachten begeleiden om 11.45 uur en 15.15 uur hun groep naar de uitgang.

Richtlijnen overblijven

Zie het overblijfprotocol

Gymnastiek/gebruik gymzaal:

1. De sleutel voor de gymzaal hangt aan een haakje in de ruimte waar de gymkatten staan. De sleutel graag terughangen, anders kan de volgende groep de zaal niet in.
2. De gymspullen kunnen in katten bewaard worden in de daarvoor bestemde ruimte naast de zij-ingang.
3. Sportbroek, t-shirt of gypak en gymschoenen zijn voorgeschreven tijdens de les.
4. Schoenen met lichte zolen zijn verplicht in de zaal (zwart geeft af).
5. De 1^e kleedkamer rechts is voor de meisjes. De kleedkamer aan het einde van de gang is voor de jongens.
6. Op maandag en woensdag hebben we een "toestellen"- les van de methode van Sportteam GO (de lesbeschrijvingen staan op de X-schijf).
7. Op maandag/woensdag zet de 1^e groep de spullen klaar. De laatste groep ruimt op.
8. Op donderdag en vrijdag is er een spelles/vrije les.
9. De materialen in de gymzaal zijn voor alle gebruikers van de zaal. De materialen uit de kast bij de gymspullen zijn van onze school. Deze spullen ruim je dus na gebruik weer op in de kast.
10. Alle toestellen hebben een eigen vak. Graag daar terugzetten.
11. Let op! De nooduitgang moet ook na het opruimen vrij zijn!
12. In de kasten zitten stickers waaraan te zien is wat waar hoort. Graag controleren of alles netjes opgeruimd wordt.
13. Als materialen kapot of versleten zijn even melden. Dit kan dan doorgeven worden aan Sportteam GO.

Eten, drinken, traktaties

1. De leerlingen zetten hun tussendoortje bij binnenkomst op een vaste plaats.
2. Voor of na de pauze krijgen de kinderen de gelegenheid om te eten en te drinken.
3. Tijdens deze eet/drinkpauze blijft men op de eigen plaats zitten.
4. De leerkrachten adviseren een gezond tussendoortje: geen snoep en / of limonade. Wij stimuleren het eten van fruit.
5. Leerlingen, die willen trakteren, doen dit tijdens de pauze. Niet storen in lessen.

6. Ook voor jarigen adviseren wij gezonde traktaties.
7. Jarigen krijgen eerst een verjaardagskaart van de leerkracht.
8. Kleuters krijgen ook een prachtige feestmuts van de juf.
9. De kleuters trakteren in de kleutergroepen en directiekamer/teamkamer/IB-ruimte en Kibeo peutergroep.
De kinderen uit de groepen 3 en 4 trakteren in "Zuid", directiekamer/
IB-kamer/teamkamer
De kinderen uit de groepen 5 t.m. 8 trakteren boven en de directiekamer.
Op deze manier zouden alle jarigen niet langer dan een kwartier nodig hebben en op tijd terug moeten zijn voor de les.
Met de jarige mag 1 klasgenoot mee.

Stagiairs:

1. Alleen de schoolleiding kan stagiaires toelaten tot de school.
2. De leraar/mentor regelt zelf de contacten met de verwijzende school en is verantwoordelijk voor de begeleiding.
3. PABO stagiaires gaan voor andere stagiaires, zoals onderwijsassistenten.
4. Stagiairs ontvangen bij ons geen vergoeding.
5. Leerkrachten kunnen zelf aangeven of zij een stagiair willen of niet.
6. LIO-stagiairs zijn verplicht te solliciteren en worden op stichtingsniveau toegewezen aan de school.
7. Alle stagiaires vullen bij hun aantreden een administratieformulier in.

Klassenregels voor de groepen 1 en 2 van OBS J.C. van Gent.:

Binnenkomst.

Bij binnenkomst staan de stoelen al in de kring en halen de kinderen een boekje uit een krat. Alle kinderen hebben een eigen stoel met daarop hun naam en/of een plaatje van hun persoonsplaatje/kaartje. Om 08.30 uur/13.00 uur starten we.
Soms starten we met vrije inloop. Ouders mogen even kijken bij het werk van hun kind en om 08.30 uur/13.00 uur starten we. De leerkracht kiest elke dag twee hulpjes. Deze hulpjes mogen naast de juf in de kring zitten.

Uitdelen van de werkjes.

's Ochtends werken wij aan de hand van een circuit. De kinderen hebben hun eigen plaats aan tafel. 5 verschillende werkjes rouleren gedurende de week over de tafels. Dit gebeurt altijd met de klok mee. Als de kinderen hun verplichte opdracht af hebben gaan ze achter hun stoel staan. Dit zodat de juf het werkje kan komen bekijken. Na het verplichte werkje kiezen de leerlingen van groep 2 een werkje uit de kast die door de juf aangegeven wordt. De leerlingen van groep 1 mogen gelijk na afloop van hun circuitwerkje kiezen van het keuzebord. De juf geeft aan wanneer de leerlingen van groep 2 ook mogen kiezen met behulp van het keuzebord. De kinderen hangen hun persoonskaartje onder de activiteit op het bord.

's Middags is de keuze meestal voor iedereen vrij,

De kinderen van groep 2 mogen per werkles 1 keer wisselen. De kinderen van groep 1 mogen per werkles 2 keer wisselen.

Op het keuzebord wordt aangegeven hoeveel kinderen tegelijk met een bepaald werkje/hoek aan de slag mogen.

Het is de bedoeling dat kinderen niet met “natte” werkjes gaan lopen en als de juf even uit de klas is moeten ze in de klas wachten!

Opruimen.

De leerkrachten geven kort van te voren aan dat we bijna gaan opruimen zodat de kinderen weten dat ze niets anders meer mogen kiezen op het keuzebord. Vervolgens leggen we alles even stil om duidelijk uit te kunnen leggen wat en hoe er opgeruimd moet worden. Daarna gaan alle kinderen opruimen en houdt de leerkracht het overzicht. Werkjes die mee naar huis mogen gaan in de meeneembak/mand op de kast. De hulpjes halen de kleine (persoonskaartjes) van het kiesbord en zetten die terug in het opzetblok.

Hulpjes controleren en doen eventueel extra taken.

Eten en drinken

De hulpjes delen de tassen uit. Daarna zingen we een “eet-smakelijk lied” en gaan we eerst eten en daarna drinken. Als alles op is ligt de tas onder de stoel.

Buitenspel.

De kinderen halen de jas van de kapstok, nemen deze mee naar de klas en trekken hem aan. Daarna gaan we gezamenlijk naar buiten, dit bepaalt de leerkracht. We spelen altijd met beide groepen 1/2 buiten. De tijden hiervan zijn: in de ochtend: 10.45 uur tot 11.30 uur en in de middag: 14.30 uur tot 15.00 uur. 's Ochtends zet groep 3 de materialen voor ons buiten en 's middags doen we dit zelf. De kinderen wachten bij de deur tot de juf materiaal aangeeft. Hulpjes mogen als eerste kiezen. Kleden en dekens alleen met droog weer. Zand in de zandbak en niet in kruiwagens emmers etc. op het plein. Alle zandbakspullen worden verzameld in verschillende kratten. Voetballen mag in de pannakooi. Als we op gaan ruimen klappen de juffen in hun handen. Spellen worden naar de schuur gebracht. Een leerkracht ruimt de schuur in de andere leerkracht zet de kinderen in de rij. Iedereen gaat rustig naar binnen en volgt de instructies van de leerkracht op.

Gymles.

De hulpjes pakken het krat met gymtassen. Uitmaken in de klas. De schoenen onder de stoel, sokken erin, kleding opvouwen en op de schoenen leggen of over je stoel hangen. Daarna rustig 2 aan 2 naar het speellokaal.

De leerkracht organiseert de les en bij het opruimen kunnen de leerlingen ingezet worden.

Naar huis.

De kinderen houden hun jas aan en pakken hun tas van onder de stoel. We gaan in de rij. Elk kind heeft een vast maatje voor in de rij. De kinderen die overblijven brengen we naar het overblijflokaal. De overige kinderen gaan samen met de juf in de rij naar buiten.